

Een nieuwe streeplijst, een nieuw seizoen

door

J. MENNEMA (Rijksherbarium, Leiden)

De onlangs uitgekomen nieuwe IVON-streeplijst (*fig. 1*) ten behoeve van de floristische inventarisatie van Nederland wijkt in verschillende opzichten af van de tot nu toe gebruikelijke. Niet alleen het grotere formaat — dubbel gevouwen toch niet te groot voor een zijtas! — en de namen in verticale rijen vallen op, maar vooral het gebruik van nummers voor de zo uitvoerig mogelijk weergegeven plantennamen. Deze nummers houden verband met het verwerken van de floristische veldgegevens met behulp van de computer. Dat laatste is noodzakelijk om de Atlas van de Nederlandse Flora in 1980 te kunnen voltooien.

In de lijst zijn vermeld alle nummers van de soorten, zoals die zijn opgenomen in de Standaardlijst van de Nederlandse Flora 1975 (ARNOLDS & VAN DER MEIJDEN, 1976), met uitzondering van twee taxa, die bij nader onderzoek toch niet tot de Nederlandse flora blijken te behoren, t.w. *Cerastium holosteoides* subsp. *pseudoholosteoides* (SALMAN et al., 1977) en *Hieracium piloselloides* subsp. *prealtum*. De uiterst zeldzame soorten — d.w.z. de soorten, die in 1, 2 of 3 uurhokken worden aangetroffen (UFK 1 van VAN DER MAAREL, 1971) — worden niet met name genoemd. De nummers van deze soorten zijn terug te vinden in het kader rechts onderaan (*fig. 2*). Met behulp van de Standaardlijst kunnen deze nummers alsnog worden aangestreept. In elk geval moet de naam van deze uiterst zeldzame soorten voluit in het kadertje worden vermeld. Namen van de overige niet in de lijst gevonden soorten (b.v. adventieven en verwilderde sierplanten) moeten eventueel onderaan in het kader worden bijgeschreven. Voorts kunnen in het kadertje een vijftal aparte nummers worden aangestreept van in vegetatieve toestand niet of zeer moeilijk op soort herkenbare genera of groepen, zoals b.v. *Callitriche* en *Nasturtium* en de *Myosotis laxa* en *palustris*-groep.

In tegenstelling tot voorheen zal het aanstrepen in het veld met potlood thans horizontaal dóór de naam dienen te geschieden. Het nastrepen moet niet meer met inkt of balpen worden gedaan, omdat daardoor de namen nagenoeg onleesbaar worden. Met behulp van een z.g. Marker-pen geel of oranje (niet merk Marker, want die lost de inkt op!) wordt een oplichtend streepje door het nummer gegeven. Op deze wijze kunnen de ponstypisten de gegevens het snelst in de computer invoeren. Wordt met de Marker-pen per abuis een verkeerd nummer aangestreept, dan dient dit nummer met inkt of balpen onzichtbaar te worden gemaakt!

	Blad : Hok : door : data :
R. van der Meijden. (naar Standaardlijst van de Nederlandse flora 1975)	© IVON 1977

0001 ACER campes 0002 pseudoplat 0003 Aceras anth 0004 Achillea mi 0005 ptarmica 0007 Acorus cala 0008 Actaea spic 0010 Adoxa mosch 0011 Aegopodium p 0012 Aethusa cyn 0013 Agrimonia e 0014 procera 0015 Agrostemma g 1544 Agrostis c(ca) 1545 c(montana) 0017 gigantea 0018 stolonifera 0019 tenuis 0020 Aira c(cary) 1451 c(multicul) 0021 praecox 0024 Ajuga rept 0025 Alchemil. vu	0091 Armeria mar 0092 Armoracia r 0093 Arnica mont 0094 Arnozeris m 1965 Aronia 'spec' 0096 Arrhenat. el 0097 Artemisia a 0098 campestris 0099 lloydii 0100 maritima 0101 vulgaris 0102 Arum italic 0103 maculatum 0104 Aspara. o(of) 0105 o(prostratu) 0110 Asperula od 0111 Asplen. adia 0112 ruta-murar 0113 trichomanes 0114 Aster lance 0115 salignus 0116 tradescant 0117 tripolium	0186 Calluna vul 1460 Caltha p(ar) 0187 p(palustri) 0188 Calyste. sep 0189 soldanella 0191 Campanula g 0193 patula 0194 persicifolia 0195 rapunculoi 0196 rapunculus 0198 rotundifolia 0199 trachelium 0200 Capsella bu 0201 Cardamine a 0202 flexuosa 0203 hirsuta 0204 impatiens 1461 p(palustr) 1462 p(pratens) 0206 Cardamino. a 0208 Carduus cri 0209 nutans 0211 Carex acuta	0287 pulchellum 0288 Centunc. min 0292 Cerastium a 0293 diffusum 1465 f(holosteo) 0296 f(triviale) 0295 glomeratum 0297 pumilum 0298 semidecand 0299 Cerato. deme 0300 submersum 0302 Chaeroph. bul 0303 temulum 0450 Chamaene. an 0304 Cheirant. ch 0305 Chelidon. ma 0306 Chenopod. al 0307 bonus-henr 0308 capitatum 0310 ficifolium 0311 foliosum 0312 glaucum 0313 hybridum	0385 Cynoglos. off 0386 Cynosurus cr 0388 Cyperus fus 0389 Cystopt. fra 0390 DACTYLIS glo 0391 polygama 0392 Daphne meze 0393 Datura stra 0394 Daucus caro 0396 Delphin. cons 0397 Deschamp. ces 0398 flexuosa 0399 setacea 0400 Descurain. so 0402 Dianthus arm 0404 deltoides 0406 Digitalis pu 0407 Digital. isch 0408 sanguinalis 0776 Diphasium tr 0409 Diplotax. mur 0410 tenuifolia 0412 Dipsacus ful
---	---	--	--	--

Fig. 1. Een gedeelte van de streeplijst-1977.

Eén moeilijkheid van de streeplijst-1977 die, uitgegeven door het IVON, altijd eigendom van het IVON blijft, mag niet ongenoemd blijven. Was het vroeger mogelijk om van een lastig geslacht alleen de genusnaam aan te strepen, dit is met de nieuwe IVON-lijst-1977 niet meer mogelijk met uitzondering van de werkelijk in vegetatieve toestand zeer moeilijk op soort te herkennen genera, die in het kadertje zijn opgenomen zoals *Callitriche*, *Nasturtium* e.d. Voor de overige genera zal de gebruiker van de streeplijst een keuze en wel een verantwoorde keuze dienen te maken. Is hij hiertoe niet in staat, dan is het beter om in dat geval de vrijwel steeds niet ter zake doende genusnaam ook maar achterwege te laten.

Is dit voor de genera een gemakkelijk te aanvaarden zaak, anders ligt het met de in de lijst opgenomen ondersoorten en variëteiten. *Veronica hederifolia* is niet meer; er moet nu een keuze worden gemaakt tussen subsp. *hederifolia* en subsp. *lucorum* van deze soort. Daarbij kan de laatste editie van HEUKELS - VAN OOSTSTROOM (1975) in belangrijke mate van dienst zijn. Anders ligt dat met b.v. *Agrostis canina*, waarvan de

beide in de streeplijst genoemde ondersoorten niet in de laatste editie van deze flora zijn vermeld. Dat zelfde geldt voor diverse, oorspronkelijke adventieven, die thans tot de Nederlandse flora worden gerekend. In de in voorbereiding zijnde nieuwe druk van HEUKELS-VAN OOSTSTROOM, waarvan de nomenclatuur overeenstemt met die van de Standaardlijst en de streeplijst, is van elke in de streeplijst genoemde soort een beschrijving opgenomen. Een samenvatting (MENNEMA & VAN DER MEIJDEN, 1977) hiervan wordt toegezonden aan een ieder, die deze lijsten aanvraagt.

Uiterst zeldzame soorten:				Hier naam voluit vermelden:
0006	0491	1028	1527
0051	0511	1092	1534
0079	0516	1178	1541
0085	0523	1193	1607
0088	0528	1200	1624
0155	0559	1217	1626
0164	0565	1240	1659
0168	0594	1242	1692
0175	0599	1253	1711
0177	0603	1269	1760
0192	0610	1270	1761	1900 <i>Alisma</i> 'spec.'
0207	0616	1271	1765	1902 <i>Arctium</i> 'spec.'
0226	0628	1272	1886	1906 <i>Callitriche</i> 'spec.'
0230	0643	1280	2003	1922 <i>Myosotis</i> 'spec.' = <i>laxa</i> +
0233	0657	1282	2007	<i>palustris</i>
0234	0664	1288	2103	1937 <i>Nasturtium</i> 'spec.'
0240	0677	1326	2108	
0242	0695	1328		
0250	0696	1334		Overige soorten (namen voluit):
0253	0705	1337	
0256	0720	1360	
0263	0731	1366	
0272	0737	1374	
0276	0757	1379	
0289	0758	1400	
0290	0764	1407	
0301	0803	1409	
0327	0825	1410	
0328	0831	1418	
0333	0833	1419		
0344	0838	1420		
0356	0861	1423		Ingevulde streeplijsten toezenden
0381	0881	1425		aan
0383	0892	1426		Rijksherbarium
0403	0889	1427		afd. Nederlandse flora
0433	0900	1429		Schelpenkade 6
0434	0927	1430		Leiden
0459	0961	1482		Waarnemingen over uiterst zeldzame
0467	0966	1485		soorten en soorten die niet op dit
0470	0974	1490		formulier zijn vermeld s.v.p. apart
0472	0996	1496		doorgeven.
0477	1004			

Fig. 2. Het gedeelte van de streeplijst-1977, waar de uiterst zeldzame soorten en de niet op de lijst voorkomende soorten moeten worden genoteerd.

De belangrijkste naamsveranderingen, die zijn aangebracht zijn de volgende:

Centaurea pratensis moet worden aangestreept als *C. debeauxii*¹⁾;

Cerastium holosteoides wordt *C. fontanum*;

Galium hercynicum wordt *G. saxatile*;

Hieracium auricula wordt *H. lactucella*;

Hieracium piloselloides wordt *H. prealtum*;

Leontodon nudicaulis wordt *L. taraxacoides*;

Rorippa prostrata wordt *R. × anceps*;

Rorippa islandica wordt *R. palustris*;

Ulmus carpinifolia wordt *U. minor*;

Viola tricolor subsp. *curtisii* wordt *V. curtisii*;

Viola reichenbachiana aanstrepen bij *V. riviniana*.

Een nieuwe streeplijst, een nieuw seizoen! Ook in 1977 worden in samenwerking met de Commissie voor het Floristisch Onderzoek van Nederland een aantal z.g. zaterdagexcursies georganiseerd. Evenals in 1976 is het tijdstip van aanvang van de excursie telkenmale vastgesteld op 10 uur 's morgens, met dien verstande, dat altijd zal worden gewacht op het openbaar vervoer, waarmee vrij spoedig na dit tijdstip deelnemers aan de excursie kunnen arriveren. Omstreeks 4 uur 's middags zullen de excursies eindigen. Een ieder wordt aangeraden zijn lunchpakket mee te nemen.

In onderstaand lijstje is het excursieprogramma 1977 weergegeven. Het vertrekpunt is steeds het (hoofd)station van genoemde plaats.

datum	hok	plaats van vertrek	leiding
7 mei	31.36	Breukelen	F. Adema
14 mei	58.31	Weert	J. Mennema
21 mei	50.28	Tilburg	J. Frencken
28 mei	41.34	Aalten	M. T. Jansen - Dr. F. M. Muller
11 juni	49.35	Bergen op Zoom	Dr. Ir. W. G. Beeftink - Th. A. Hattink
18 juni	28.52	Holtén	Dr. A. v. d. Beek - J. J. Kleuver
25 juni	17.51	Hoogeveen	Dr. F. M. Muller
13 aug.	16.27	Steenwijk	D. T. E. v. d. Ploeg
20 aug.	7.51	Groningen	F. Adema - Prof. Dr. D. Bakker
27 aug.	19.42	Castricum	Mej. S. M. v. d. Baan - Mej. W. Eelman.

Literatuur

ARNOLDS, E. J. M. & R. VAN DER MEIJDEN, 1976. Standaardlijst van de Nederlandse Flora 1975. Rijksherbarium, Leiden.

HEUKELS-VAN OOSTSTROOM, 1975. Flora van Nederland, 18e druk. Groningen.

MAAREL, E. VAN DER, 1971. Florastatistieken als bijdrage tot de evaluatie van natuurgebieden. Gorteria 5, p. 176—188.

MENNEMA, J. & R. VAN DER MEIJDEN, 1977. Een nieuwe streeplijst. Stencil, Rijksherbarium, Leiden, 6 pag.

SALMAN, A. H. P. M., G. VAN OMMERING & W. B. DE VOOOD, 1977. *Cerastium holosteoides* Fries (s.s.) en *C. fontanum* Baumg. subsp. *triviale* (Link) Jalas in Nederland. Gorteria 8, p. 99—108.

1) Deze naamsverandering is een jammerlijke vergissing; *C. pratensis* blijft *C. pratensis*!

Summary

The author introduces the new type of inventory-list and announces the program of the excursions on saturday in 1977.